

Høringssvar fra Frivilligcenter Rudersdal til Rudersdal Kommune vedrørende Besparelses- og Omprioriteringskatalog

Til Rudersdal Kommune,

Frivilligcenter Rudersdal vil gerne takke kommunen for den åbne proces i forbindelse med årets budget. Vi har samlet vores høringssvar vedrørende de foreslåede besparelser og omprioriteringer, som følger herunder.

Resumé

Frivilligcenter Rudersdal anerkender behovet for budgettilpasninger, men vi er bekymrede over nogle af de foreslåede besparelser, da de kan have vidtrækkende konsekvenser for vores foreningsliv og borgernes trivsel. Vores høringssvar omhandler især kulturområdet og social- og sundhedsområdet. Vi har vedhæftet detaljerede kommentarer og forslag, som vi håber vil blive taget i betragtning.

Høringssvar til Kulturområdet

- Øget deltagerbetaling på Kultur- og Fritidsudvalgets områder**
Frivilligcentret er bekymret over forslaget om øget deltagerbetaling, da det kan føre til eksklusion af økonomisk udsatte borgere fra kultur- og fritidsaktiviteter. Vi foreslår at indføre fripladser for udsatte grupper for at sikre inklusion
- Reduktion af aktivitetstilskud til foreninger og aftenskoler**
Vi opfordrer kommunen til at genoverveje denne besparelse, da den kan svække foreningslivet markant. Vi anbefaler at bevare et højt niveau for aktivitetstilskud for at sikre et aktivt og inkluderende foreningsliv.
- Besparelser på frivilligkonsulent i Kultursekretariatet**
Ophøret af frivilligkonsulentstillingen vil have negative konsekvenser for det frivillige miljø. Vi foreslår alternativt, at Frivilligcentret kan overtage dele af opgaverne mod at der følger ressourcer med. Dette vil sikre fortsat støtte og udvikling af frivillighedsarbejdet.
- Besparelse og omprioritering af lokaletilskud**
En reduktion af lokaletilskud vil have betydelige konsekvenser for lokale foreninger. Vi anbefaler, at kommunen genovervejer denne besparelse eller implementerer en differentieret tilgang, hvor de mest sårbare foreninger skånes.

Høringssvar til Social- og Sundhedsområdet

- Lukning af aktivitetscentre i Rudersdal Kommune**
Lukning af aktivitetscentre vil påvirke ældre borgeres trivsel og mentale sundhed negativt. Vi anbefaler at bevare alle tre aktivitetscentre og undersøge alternative besparelsesmetoder, der ikke rammer de ældre.

2. **Reduktion eller afslutning af tilbuddet Åben og Rolig**

Åben og Rolig er et vigtigt tilbud for stressramte borgere, men vi forstår at det er en omkostningstung løsning. Vi foreslår, at kommunen i stedet styrker selvhjælpsgrupper som en omkostningseffektiv løsning for at opretholde støtte til stressramte.

3. **Reduktion af tilskud til Seniorrådet**

Omlægning af "Seniornyt" til en digital udgave risikerer at ekskludere seniorer uden digitale færdigheder. Vi foreslår at reducere udgivelsesfrekvensen og kombinere trykt og digital udgave for at sikre fortsat adgang til information.

Vi håber, at vores synspunkter og forslag vil blive taget i betragtning i kommunens videre arbejde med budgettet for 2025.

Med venlig hilsen,
Preben Etwil, Formand for Frivilligcenter Rudersdal
Lisbeth Eckhardt-Hansen, Leder af Frivilligcenter Rudersdal

Til Kultur- og Fritidsudvalget

Høringssvar fra Frivilligcenter Rudersdal vedr. øget deltagerbetaling på Kultur- og Fritidsudvalgets områder

Frivilligcentret har med interesse læst forslaget om øget deltagerbetaling på udvalgte områder i Kultur- og Fritidsudvalgets besparelses- og omprioriteringskatalog for Budget 2025 (3.14, side 55-56).

Vi forstår nødvendigheden af at balancere budgettet og anerkender behovet for at finde nye indtægtskilder. Dog vil vi gerne fremhæve nogle bekymringer og forslag, som vi håber, vil blive taget i betragtning:

1. **Adgang til kultur- og fritidsaktiviteter for alle borgere:** Øget deltagerbetaling kan føre til, at nogle borgere ikke har råd til at deltage i de aktiviteter, som tidligere var tilgængelige for dem. Dette kan især ramme børn og unge samt økonomisk udsatte familier, der i forvejen har begrænsede ressourcer.
2. **Fripladser for udsatte grupper:** For at sikre, at alle borgere, uanset økonomisk baggrund, fortsat kan deltage i kultur- og fritidsaktiviteter, opfordrer vi til, at der indføres mulighed for fripladser eller reduceret betaling for dem med færrest ressourcer. Dette vil bidrage til at opretholde et inkluderende samfund, hvor alle har mulighed for at deltage i fællesskabet.
3. **Afledte effekter på deltagelse:** Som nævnt i forslaget kan øget betaling medføre lavere deltagelse. Dette kan have negative konsekvenser for de unges engagement og deltagelse i sunde og udviklende aktiviteter, hvilket i sidste ende kan påvirke deres trivsel og udvikling negativt.

Vi håber, at vores bekymringer og forslag vil blive taget med i overvejelserne, og at der vil blive arbejdet på at finde en balance, der sikrer, at alle borgere i Rudersdal Kommune fortsat har adgang til de rige kultur- og fritidstilbud.

Høringssvar vedrørende forslag 3.7 Reduktion af aktivitetstilskud til folkeoplysningstilskud til foreninger og aftenskoler

Vi i Frivilligcenter Rudersdal anerkender behovet for at finde besparelser i kommunens budget. Dog er vi bekymrede over forslaget om at reducere aktivitetstilskud på folkeoplysningsudvalgets område med 500.000 kr.

Folkeoplysningstilskuddene er fundamentale for foreningslivet i Rudersdal Kommune. De bidrager til at opretholde et rigt og varieret udbud af aktiviteter, som styrker fællesskabet og fremmer borgernes trivsel og læring. En reduktion på 3 pct. kan synes lille i procent, men for de berørte foreninger vil det have mærkbare konsekvenser.

Konsekvenserne vil være færre ressourcer til at drive aktiviteter, hvilket kan resultere i nedlæggelse af tilbud og mindre engagement fra frivillige. Foreninger spiller en vital rolle i at skabe liv og sammenhold i lokalsamfundet, og deres økonomiske stabilitet er derfor afgørende.

Rudersdal Frivilligcenter vil derfor opfordre vores lokalpolitikere til at træde varsomt, når det handler om at skære ned på tilskuddene til kommunens mange frivillige. De relativt få penge og ressourcer, som de frivillige modtager, bliver mangedoblet i oplevet velfærd ude hos de enkelte borgere i kommunen. Frivillige initiativer har en unik evne til at forvandle økonomisk støtte til stor social værdi, hvilket kan mærkes i form af øget livskvalitet og sammenhængskraft i samfundet.

Fremover bliver der behov for et stærkere civilsamfund for at løfte den lokale velfærdsopgave. Der er brug for at finde nye veje i spillet mellem foreninger, grupper og kommunale institutioner. Her er grundfinansiering afgørende, men det er også vigtigt med en partnerskabspulje og udviklingspulje, som kan finansiere nytænkning. Disse puljer kan være med til at understøtte innovative tiltag og samarbejder, der kan styrke civilsamfundets rolle i at skabe en bæredygtig og inkluderende fremtid.

Vi opfordrer derfor kommunen til at genoverveje denne besparelse og undersøge alternative besparelsesmuligheder, som ikke rammer folkeoplysningsområdet så direkte og hårdt. Det er vigtigt at bevare et højt niveau for aktivitetstilskud, som er med til at sikre et aktivt og inkluderende foreningsliv i Rudersdal Kommune.

Høringssvar vedrørende besparelser på frivilligkonsulent i Kultursekretariatet 3.12 Ophør af udvalgte konsulentfunktioner i Kultursekretariatet

Vi har med stor bekymring læst forslaget om at ophøre med den nuværende frivilligkonsulentstilling i Kultursekretariatet som beskrevet i Besparelser- og Omprioriteringskataloget for Budget 2025. Som paraplyorganisation for det lokale foreningsliv og knudepunkt for frivillighed og selvhjælp i Rudersdal Kommune, ser vi alvorlige konsekvenser ved denne besparelse.

Konsekvenser for det frivillige miljø:

1. **Lavere serviceniveau:** Forslaget vil indebære, at der anvendes færre ressourcer på frivillighedsområdet, og at borgerne, der beskæftiger sig med dette område, derfor vil opleve en servicereduktion. Det vil også berøre samarbejdsaftalen og den årlige handlingsplan, som Frivilligcentret indgår med Kultursekretariatet, der koordinerer med de øvrige forvaltningsområder. Dette vil give Frivilligcentret en større administrativ arbejdsbyrde som vil tage tiden fra vigtige frivillige projekter og aktiviteter.

2. **Reduceret samarbejde:** Den manglende dedikerede frivilligkonsulent vil resultere i færre samarbejdsprojekter, hvilket kan betyde færre nye initiativer som Kulturligvis og andre udviklingsprojekter, som har stor værdi for vores lokalsamfund.
3. **Frivillig Fredag og Frivilliguge:** Besparelsen betyder konkret, at vores aftale med kommunen om at gennemføre Frivillig Fredag og Frivilligugen ikke kan realiseres i år og sandsynligvis heller ikke i fremtiden. På Frivillig Fredag fejrer vi frivilligheden og hylder de lokale frivillige, der hver eneste dag gør en forskel for deres sag, deres medmennesker eller deres lokalområde. Frivillig Fredag sætter fokus på de frivillige muligheder og skaber nye anledninger til at invitere flere med i de frivillige fællesskaber. Over hele landet markeres Frivillig Fredag med arrangementer og mulighed for at engagere sig i sit lokalsamfund. I 2023 blev Frivillig Fredag fejret i 92 kommuner i Danmark. Uden denne fejring bliver det vanskeligt at rekruttere nye frivillige, hvilket vil skade udviklingen af et stærkere frivilligt miljø.
4. **Netværkstræf:** Konsulenten har været projektleder på et samarbejde med Frivilligcentret om Netværkstæf. Fraværet af netværkstræf vil reducere muligheden for vidensdeling og samarbejde blandt frivillige og foreninger, kommunale områder og virksomheder, hvilket er essentielt for at styrke det frivillige arbejde i kommunen.

Økonomiske konsekvenser: Selvom forslaget medfører en besparelse på 520.000 kr årligt, er det vigtigt at overveje de langsigtede økonomiske og sociale omkostninger. Frivillighed bidrager væsentligt med at tilbyde borgerne mulighed for at gøre noget sammen, gøre noget meningsfuldt og gøre noget aktivt, som er de vigtigste faktorer for at styrke den mentale sundhed og trivsel. En besparelse vil skade den sociale sammenhængskraft og forebyggelse af sociale problemer, hvilket på sigt kan føre til større omkostninger for kommunen.

Investering i frivillighed: Vi bemærker, at stort set alle politikere i kommunen anpriser det frivillige foreningsarbejde og siger, at det skal styrkes for at kunne være med til at løse fremtidens velfærdsudfordringer. Vi er enige i, at vi kan løfte mere i civilsamfundet, og Frivilligcentret går gerne foran i den udvikling, hvis der følger ressourcer med.

Alternativt forslag: Frivilligcentret er villig til at løfte projekterne som projektleder, forudsat at der følger ressourcer med. Med en merbevilling til Frivilligcentret på 260.000 kr kan opgaverne løses forsvarligt, og Kultursekretariatet vil stadig kunne realisere halvdelen af besparelsen. Dette vil sikre, at de vigtige projekter som Frivillig Fredag, Frivilligugen og et netværkstræf hvert andet år kan fortsætte, og at frivillighedsarbejdet i kommunen kan opretholdes og styrkes.

Vi opfordrer til at overveje denne løsning, som både tilgodeser behovet for besparelser og sikrer fortsat støtte og udvikling af frivillighedsarbejdet i Rudersdal Kommune. Frivillighed er en uvurderlig ressource, som vi bør støtte og udvikle – ikke nedprioritere.

Hørings svar fra Frivilligcenter Rudersdal vedrørende besparelse og omprioritering af lokaletilskud

Til: Rudersdal Kommune

Vedrørende: Besparelser- og Omprioriteringskatalog Budget 2025, Forslag 1.1, Side 45 af 166

Frivilligcenteret i Rudersdal har gennemgået forslaget om reduktion af tilskud til driftsudgifter for lokaler, som foreslås at give en årlig besparelse på 300.000 kr. Vi ønsker at fremhæve nogle vigtige

punkter ud fra Frivilligcenter Rudersdals perspektiv, især med fokus på vores strategi og anbefalinger mod ensomhed.

Økonomi Reduktionen i lokaletilskud vil naturligvis lette kommunens budget, men vi må samtidig erkende, at denne besparelse har betydelige konsekvenser for de lokale foreninger og deres medlemmer. Besparelser, der er minimale i det samlede kommunale budget, kan have dramatisk størrelse i frivilligsektoren. Foreningerne vil blive nødt til at afholde flere udgifter selv, hvilket kan resultere i stigende kontingenter for medlemmerne.

Borgeren En øget økonomisk byrde for foreningerne kan have afsmittende effekter på medlemmerne, især de sårbare grupper, som allerede kæmper med økonomiske udfordringer. Dette kan potentielt medføre, at flere borgere fravælger foreningslivet, hvilket vil modarbejde vores fælles mål om at bekæmpe ensomhed og styrke fællesskabet i kommunen. Stigende kontingenter vil uvilkårligt forplante sig i et faldende medlemstal, især for udsatte borgere. Faste klub- eller foreningslokaler er helt nødvendige for de frivillige foreningers overlevelse og evne til at hverve nye medlemmer. Meget foreningsliv vil gå tabt, hvis medlemmerne ikke har mulighed for at mødes på faste lokationer ud over deres idræts- eller kulturaktiviteter.

Afledte effekter Selvom forslaget ikke har betydning for andre områder ifølge kataloget, vil vi understrege, at en svækkelse af foreningslivet kan have langsigtede negative sociale konsekvenser. Færre deltagere i foreninger betyder mindre social interaktion og støtte, hvilket kan føre til øget ensomhed og social isolation blandt borgerne.

Risici Der er en reel risiko for, at de ca. 30 foreninger og aftenskoler vil være kritiske over for en reduktion af deres nuværende tilskud. Dette kan føre til en svækkelse af frivilligheden og det lokale foreningsliv, som vi alle er afhængige af for at skabe et stærkt og inkluderende lokalsamfund.

Anbefalinger Vi anbefaler, at kommunen genovervejer forslaget om reduktion af lokaletilskud. Alternativt kunne man overveje en mere differentieret tilgang, hvor de mest sårbare foreninger skånes, eller hvor tilskuddene gradvist reduceres over en længere periode, så foreningerne har mulighed for at tilpasse sig de nye vilkår uden at skulle hæve kontingenterne betydeligt.

Vi håber, at disse synspunkter bliver taget i betragtning i den endelige beslutningsproces. Foreningslivet er en uvurderlig del af vores samfund, og vi bør gøre alt for at bevare og styrke det.

Hørings svar vedrørende forslag om lukning af aktivitetscentre i Rudersdal Kommune

Høringsforslag: Besparelser- og Omprioriteringskatalog Budget 2025 Kapitel 5.2: Tilpasning af kapacitet og organisering af aktivitetscentre i kommunen Social- og sundhedsudvalget, Ældre Side 96-99

Til Rudersdal Kommune, Social- og Sundhedsudvalg

Frivilligcenter Rudersdal er bekymrede over de foreslåede besparelser og omprioriteringer vedrørende lukning af aktivitetscentre *Bakkehuset*, *Rønnebærhus* og *Teglporten*. Vi anerkender behovet for at

tilpasse budgetter, men vi opfordrer til at overveje de alvorlige konsekvenser for borgernes trivsel og mentale sundhed.

Vigtigheden af aktivitetscentrene

Aktivitetscentrene spiller en afgørende rolle i forebyggelsen af ensomhed og fremme af mental sundhed blandt ældre borgere i vores kommune. Med et stigende antal ældre, som risikerer isolation, er det kritisk at opretholde tilbud, der styrker sociale netværk og fremmer aktiv livsstil.

Konsekvenser af lukninger

Lukningen af aktivitetscentrene vil ikke alene føre til en betydelig reduktion i udbuddet af forebyggende og sundhedsfremmende aktiviteter, men også medføre tab af vigtige sociale mødesteder. Dette vil have negative konsekvenser for de mange brugere og frivillige, som finder støtte og fællesskab i centrene. Aktivitetscentrene fungerer som væsentlige kontaktpunkter, der hjælper med tidlig opsporing og forebyggelse af ensomhed og mentale sundhedsproblemer.

Anbefalinger

Vi anbefaler, at kommunen:

1. **Genovervejer lukningerne:** At bevare alle tre aktivitetscentre for at sikre fortsat støtte til ældre borgere og opretholdelse af deres sociale netværk.
2. **Undersøger alternative besparelsmetoder:** At se på andre områder, hvor besparelser kan opnås uden at påvirke de ældre borgeres mentale sundhed og trivsel.
3. **Øger fokus på frivillighed:** At fremme frivillige initiativer og partnerskaber, som kan bidrage til at reducere driftsomkostningerne ved aktivitetscentrene uden at gå på kompromis med serviceniveauet.
4. **Prioriterer mental sundhed og trivsel:** At investere i programmer og aktiviteter, der aktivt bekæmper ensomhed og fremmer et sundt og aktivt liv for kommunens ældre borgere.

Vi håber, at vores bekymringer og anbefalinger vil blive taget i betragtning i jeres videre arbejde med budgettet for 2025.

Til Social- og Sundhedsudvalget,

Sundhed 5.1 Reduktion eller afslutning af tilbuddet Åben og Rolig

Kommunalbestyrelsen i Rudersdal Kommune står over for en vigtig beslutning om at reducere eller afslutte tilbuddet Åben og Rolig, et evidensbaseret stressbehandlingstilbud, der siden 2021 har hjulpet stressramte borgere. Stress er en stigende sundhedsudfordring i kommunen med en markant andel af borgere påvirket, som fremhævet i både 2017 og 2021 sundhedsprofiler.

Åben og Rolig stor værdi for stressramte

Åben og Rolig har vist store og vedvarende positive effekter på deltagernes stressniveau, arbejdsevne og livskvalitet. De højeste gennemførelsesrater og tilfredshedsprocenter understøtter tilbuddet som en effektiv indsats for stressramte borgere.

Frivilligcentret mener, at lukning af Åben og Rolig vil have negative konsekvenser for borgernes mentale sundhed og arbejdsmarkedsdeltagelse. Frivilligcentret anerkender, at det er et omkostningstungt tilbud.

Selvhjælpsgrupper som et effektivt alternativ

Frivilligcentret arbejder selv for at styrke mental trivsel og sundhed, som er et vigtigt strategisk indsatsområde for de kommende år, hvor selvhjælpsgrupper er et kerneprodukt.

Formålet er at støtte mennesker der er ramt af stress og står i andre svære livssituationer og styrke deres mentale trivsel og sundhed ved at give dem mulighed for at bearbejde deres situation i selvhjælpsgrupper. Grupperne kan give deltagerne mulighed for at bearbejde udfordringen sammen med ligesindede i grupper der er faciliteret af frivillige. Her får de et trygt og støttende fællesskab. Det er dokumenteret, viser at selvhjælpsgrupper gør en positiv forskel for de mennesker, som deltager i dem. Bl.a. ser vi, at deltagerne oplever social anerkendelse, styrkede sociale kompetencer og øget selvværd. Selvhjælpsgrupper er en del af en landsdækkende indsats, og vi er som Frivilligcentre og Selvhjælp i Danmark overbeviste om, at selvhjælpsområdet ser ind i en fremtid med en central rolle i fremtidens velfærdssamfund

Derfor foreslår vi et alternativ: styrkelse af selvhjælpsgrupper i regi af Frivilligcentret. Vores erfaringer i Rudersdal viser, at selvhjælpsgrupper for stressramte, pårørende, sorgramte, ensomme og kvinder, der har været udsat for psykisk vold m.v. kan udvides og videreudvikles på mange områder, hvor mennesker står i svære livssituationer.

Frivilligcenter Rudersdal har en velkonsolideret gruppe af frivillige selvhjælpsfacilitatorer, som kan fastholdes og udvikles, hvis der er stabil finansiering. I dag bliver indsatsen kun løftet med tilskud fra fonde og puljer, og det er vanskeligt at søge til drift, så der er behov for stabil finansiering.

Investering i Frivillighed og Fællesskaber

Velfærdssamfundet, som vi kender det, er udfordret. Civilsamfundet spiller en vigtig rolle i fremtidens velfærdssamfund, hvor frivillige fællesskaber har stor værdi. KL's udspil om forebyggelse og sundhedsfremme fremhæver dette, især i pejlemærke 2: "Styrk fællesskaber for mere trivsel og sammenhængskraft," som handler om frivillighed og fællesskaber.

Ved at investere i selvhjælpsgrupper kan vi styrke disse fællesskaber, hvor mennesker hjælper hinanden med at forbedre trivsel.

Investering i selvhjælpsgrupper kan sikre fortsat støtte til stressramte borgere, hvilket vil være en omkostningseffektiv løsning for kommunen. Vi anbefaler, at kommunen allokere midler til at udvikle og fastholde et stærkt selvhjælpsmiljø i Frivilligcenter Rudersdal.

Kontakt For yderligere information eller spørgsmål, kontakt Frivilligcenter Rudersdal.

Høringsvar - Besparelses- og Omprioriteringskatalog Budget 2025, Side 107 af 166
5.6 Reduktion af tilskud til Seniorrådet

Til Rudersdal Kommune, Social og Sundhedsudvalget

Frivilligcenter Rudersdal har følgende kommentarer vedrørende forslaget om at omlægge pensionistbladet "Seniornyt" fra papirtryk til en onlineudgave, som beskrevet i Besparelser- og Omprioriteringskataloget.

Erfaringer og bekymringer:

1. **Digital adgang og kompetencer:** Vores erfaring viser, at en betydelig del af seniorerne i Rudersdal Kommune ikke er fortrolige med digitale platforme. Mange har begrænset adgang til teknologi og mangler de nødvendige færdigheder til at navigere online. Ved at omlægge "Seniornyt" til en digital udgave risikerer vi at ekskludere denne gruppe fra vigtige informationer og tilbud.
2. **Informationsformidling:** "Seniornyt" er en vigtig kanal for at nå ud til seniorerne med informationer om aktiviteter og tilbud fra foreningslivet i kommunen. Vores observationer viser, at mange seniorer får kendskab til lokale tilbud og arrangementer gennem den trykte udgave af "Seniornyt". At skifte til en digital platform kan dermed betyde, at disse oplysninger ikke når frem til dem, som har størst behov for dem.

Forslag til løsning:

For at imødekomme kommunens behov for besparelser samtidig med at sikre, at alle seniorer fortsat har adgang til "Seniornyt", foreslår vi følgende:

1. **Reduceret udgivelsesfrekvens:** I stedet for en fuld omlægning til digitalt format, anbefaler vi at reducere antallet af årlige udgivelser. Dette kan gøres ved at udgive "Seniornyt" to gange om året med et forårsprogram og et efterårsprogram. Dette vil bevare den trykte informationskanal samtidig med at det reducerer kommunens omkostningerne.
2. **Kombineret løsning:** En kombination af trykt og digital udgave kunne også overvejes, hvor de mest kritiske oplysninger fortsat udsendes fysisk, mens yderligere og supplerende indhold er tilgængeligt online. Dette vil også give seniorerne mulighed for gradvist at vænne sig til den digitale platform.

Vi håber, at vores synspunkter og forslag vil blive taget i betragtning i beslutningsprocessen. Det er afgørende at sikre, at alle seniorer fortsat har adgang til de nødvendige oplysninger og tilbud, der understøtter deres livskvalitet og engagement i lokalsamfundet.